

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W POZNANIU
DELEGATURA W LESZNE**

**INFORMACJA
O STANIE ŚRODOWISKA I DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ
WIELKOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W POWIECIE GRODZISKIM
W ROKU 2014**

Opracowanie:
*Wydział Monitoringu Środowiska
pod kierunkiem Marii Pułyk*

*Dział Inspekcji
pod kierunkiem Danuty Binkowskiej*

Zatwierdził:
Z up. WIELKOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA

*mgr inż. Jacek Matuszewski
Kierownik Delegatury w Lesznie*

Leszno, 2015

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
2.	WYBRANE CECHY POWIATU	5
3.	STAN ŚRODOWISKA.....	7
3.1.	Monitoring jakości powietrza.....	7
3.2.	Monitoring jakości wód.....	8
3.2.1.	Monitoring jakości wód powierzchniowych.....	8
3.2.2.	Monitoring jakości wód podziemnych.....	11
3.3.	Monitoring jakości gleby i ziemi.....	13
3.4.	Monitoring hałasu.....	13
3.5.	Monitoring pól elektromagnetycznych	14
3.6.	Monitoring gospodarki odpadami	14
3.7.	Podsumowanie.....	17
4.	DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA.....	19
5.	POWAŻNE AWARIE	21

1. WPROWADZENIE

Opracowanie ma na celu przedstawienie stanu środowiska oraz wyników działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska na terenie powiatu grodziskiego w roku 2014. Do jego przygotowania wykorzystano badania własne WIOŚ w Poznaniu, wyniki badań będące w posiadaniu WIOŚ oraz ustalenia z kontroli użytkowników środowiska, prowadzonych przez inspektorów WIOŚ.

Bieżące informacje dotyczące stanu środowiska na terenie całego województwa wielkopolskiego znaleźć można na stronie internetowej www.poznan.wios.gov.pl.

Zadania w zakresie ochrony przyrody, w tym ustanawianie form ochrony przyrody oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem określonych ustawą zakazów w stosunku do tych form, realizuje Regionalny Konserwator Przyrody.

2. WYBRANE CECHY POWIATU

Powiat grodziski położony jest w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, obejmuje obszar o powierzchni 642 km², a zamieszkuje go 50971 osób (stan na dzień 31 grudnia 2013 r., dane wg GUS).

Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego powiat ten położony jest:

- w makroregionie Pojezierze Wielkopolskie: mezoregion Pojezierze Poznańskie,
- w makroregionie Pradolina Warciańsko-Odrzańska: mezoregion Dolina Środkowej Odry,
- w makroregionie Pojezierze Leszczyńskie: mezoregion Równina Kościańska.

Zagospodarowanie przestrzenne powiatu ma charakter rolniczo-przemysłowy, około 66% obszaru stanowią użytki rolne.

Administracyjnie powiat podzielony jest na:

- trzy gminy miejsko-wiejskie: Grodzisk Wielkopolski, Rakoniewice, Wielichowo;
- dwie gminy wiejskie: Granowo, Kamieniec.

Ponad 87,9% ludności powiatu korzysta z sieci wodociągowej, a 46,1% z sieci kanalizacyjnej (stan na dzień 31 grudnia 2013 r., dane wg GUS).

W ewidencji WIOŚ w Poznaniu znajduje się 15 mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków eksploatowanych na terenie powiatu grodzkiego. Dane o ilości ścieków komunalnych pochodzą z *Wykazów zawierających zbiorcze zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.*

Lp.	Gmina	Miejscowość/Eksplloatujący	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w roku 2014 /m ³ /
1	Rakoniewice	Ruchocice/ Bonduelle Polska S.A. Warszawa Zakład Ruchocice	Zakład w Ruchocicach	142009
2		Rakoniewice/ Zakład Usług Komunalnych w Rakoniewicach Sp. z o.o.	Gmina Rakoniewice	251560
3		Jabłonna/ Zakład Usług Komunalnych w Rakoniewicach sp. z o.o.	Jabłonna	5870
4		Goździn/ Agro Team Przedsiębiorstwo Spółdzielcze Goździn	Zakład w Goździnie	28214
5	Wielichowo	Wielichowo /Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Wielichowie	Gmina Wielichowo	149 000
6		Augustowo 26 /IKO Kompania Drobiarska Sp. z o.o. Augustowo w Wielichowie	Zakład w Augustowie	134161
7	Granowo	Kotowo 1A / Storteboom Hamrol Sp. z o.o. Kotowo	Zakład w Kotowie	475136
8		Granowo/Zakład Gospodarki Komunalnej w Granowie	Granowo	247952
9		Bielawy/Zakład Gospodarki Komunalnej w Granowie	Bielawy	887
10	Kamieniec	Kamieniec/ Gminny Zakład Komunalny Kamieniec	Gmina Kamieniec	61917
11		Ujazd/ Gminny Zakład Komunalny Kamieniec	Ujazd	5793
12		Paręczewo/ Gminny Zakład Komunalny Kamieniec	Paręczewo	8809
13		Sepno/ Gminny Zakład Komunalny Kamieniec ul. Rolna	Sepno	8914
14		Szczepowice/ Gminny Zakład Komunalny Kamieniec	Szczepowice	4089
15	Grodzisk Wlkp.	Grodzisk/Grodziskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Grodzisku	Gmina Grodzisk	1266440

Powiat grodziski wchodzi w skład regionu IV gospodarki odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim. Regiony zostały wydzielone w „Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017” uchwalonym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 27 sierpnia 2012 r. Wielkopolskę podzielono na 10 regionów, w każdym z nich wyznaczono też regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Region gospodarki odpadami komunalnymi to określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami obszar zamieszkiwany co najmniej przez 150 000 mieszkańców. Regionem gospodarki odpadami komunalnymi może być też gmina licząca powyżej 500 000 mieszkańców.

Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) to zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii.

W regionie IV instalacje ujęte w WPGO to:

- regionalna instalacja – mechaniczno-biologiczna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych w Piotrowie Pierwszym, gmina Czempień;
- instalacje przewidziane do zastępczej obsługi: kompostownie w Sierosławiu i w Rumianku (gmina Tarnowo Podgórne); instalacja do produkcji paliw alternatywnych w Opalenicy; składowiska odpadów w Powodowie (gmina Wolsztyn), w Goździnie (gmina Rakoniewice), w Dopiewie, w Sroczku Małym (gmina Stęszew).

Kompostownia odpadów w Sierosławiu nie przyjmowała odpadów w roku 2014 – instalacja w stanie likwidacji.

Na terenie powiatu grodziskiego w 2014 r. eksploatowane było jedno składowisko odpadów komunalnych oraz jedna kompostownia i jedna sortownia.

Gminy powiatu grodziskiego należą do Związku Międzygminnego Centrum Zagospodarowania Odpadów „SELEKT” realizującego w ich imieniu zadania z zakresu zagospodarowania odpadów komunalnych:

Gminy należące do związku	Zadania
Brodnica, Czempień, Dolsk, Dopiewo, Granowo, Grodzisk Wlkp., Kamieniec, Kaźmierz, Komorniki, Kościan, miasto Kościan, Mosina, miasto Puszczykowo, Opalenica, Rakoniewice, Rokietnica, Stęszew, Tarnowo Podgórne, Wielichowo, Zbąszyń.	Wdrożenie nowych regulacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

3. STAN ŚRODOWISKA

3.1. MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA

W roku 2014 jakość powietrza na terenie powiatu grodziskiego monitorowano w jednym punkcie w miejscowości Cykowo, metodą pasywną (metoda wskaźnikowa) polegającą na miesięcznej ekspozycji specjalnie przygotowanych próbników, zawieszonych na wysokości około 1,5 metra i oznaczaniu zanieczyszczeń raz w miesiącu. Metodą tą prowadzono badania stężeń dwutlenku siarki i tlenków azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu.

Z badań przeprowadzonych w roku 2014 wynika, że uzyskana wartość średnia dla roku dla dwutlenku siarki wyniosła $3,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a dwutlenku azotu – $16,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2014 wykonano zgodnie z podziałem województwa na strefy, gdzie strefę stanowi:

- aglomeracja poznańska,
- miasto Kalisz,
- strefa wielkopolska.

Powiat grodziski jest elementem składowym strefy wielkopolskiej.

Celem rocznych ocen jakości powietrza jest:

- określenie jakości powietrza w strefach;
- wskazanie ewentualnych przekroczeń standardów jakości powietrza, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych;
- wskazanie prawdopodobnych przyczyn ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń.

Oceny jakości powietrza w strefach dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony zdrowia wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2014 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych pozwoliły na zakwalifikowanie strefy, a więc i powiatu grodziskiego, do poniższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, pyłu $\text{PM}_{2,5}$ oraz metali oznaczanych w pyłe PM_{10} .
- do klasy C – dla pyłu PM_{10} i benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe PM_{10} . W przypadku pyłu PM_{10} podkreślić należy, że generalnie odnotowywane są przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla 24-godzin, jednak w roku 2014 stwierdzono również przekroczenie stężenia średniego dla roku na stanowiskach w Nowym Tomysłu oraz w Wągrowcu.

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
wielkopolska / powiat grodziski	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (120 µg/m³) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego; termin osiągnięcia poziomu tego celu określono na rok 2020.

Ocena pod kątem ochrony roślin

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości SO₂, NO_x i O₃, otrzymane w roku 2014 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomu docelowego pozwoliły na zaklasyfikowanie powiatu, będącego składową strefy wielkopolskiej do klasy A.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO _x	O ₃
wielkopolska / powiat grodziski	A	A	A

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (6000 µg/m³×h) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego; termin osiągnięcia tego poziomu określono na rok 2020.

3.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD

3.2.1. MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Badania stanu wód w 2014 roku wykonywano zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2013–2015”.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza *oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych*.

Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej do roku 2015 należy osiągnąć dobry stan wszystkich wód.

Program monitoringu wód na terenie województwa realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego (MD) z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,
- monitoringu operacyjnego (MO) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych (MOC) z częstotliwością:
 - raz na 6 lat (wyłącznie na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCW wyznaczonych jako niezagrożone niespełnieniem celów środowiskowych) – pełny zakres badań,

- raz na 3 lata w ograniczonym zakresie badań,
 - na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCW wyznaczonych jako zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych,
 - na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
 - na obszarach narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych,
 - JCW przeznaczonych do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych;
 - corocznie (wyłącznie dla JCW przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu badawczego (MB) w punkcie wyznaczonym na potrzeby wymiany informacji między państwami członkowskimi UE z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań lub corocznie – ograniczony zakres badań.

Na terenie powiatu grodziskiego wyznaczono 9 jednolitych części wód płynących:

- Mogilnica od Mogilnicy Wsch. do Rowu Kąkolewskiego,
- Mogilnica od Rowu Kąkolewskiego do ujścia,
- Rów Kąkolewski,
- Dopływ z Niemierzyc,
- Północny Kanał Obry do Kanału Dźwińskiego,
- Kanał Grabarski,
- Obrzański Kanał Środkowy,
- Dojca,

oraz jednolite części wód stojących:

- Jezioro Strykowskie,
- Jezioro Kuźnickie.

Wyznaczone JCW płynące reprezentują różne typy abiotyczne:

- 0 – typ nieokreślony – kanały i zbiorniki zaporowe,
- 16 – potok nizinny lessowy lub gliniasty,
- 17 – potok nizinny piaszczysty,
- 19 – rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta.

JCW stojącą zaliczono do dwóch typów abiotycznych:

- 2a – jeziora o wysokiej zawartości wapnia, stratyfikowane, o małym wpływie zlewni na jakość wód,
- 3b – jeziora o wysokiej zawartości wapnia, niestratyfikowane, o dużym wpływie zlewni na jakość wód.

Program monitoringu wód powierzchniowych na terenie powiatu grodziskiego w roku 2014 obejmował JCW:

- Kanał Grabarski – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu grodziskiego w miejscowości Goździchowo (4,6 km biegu rzeki), badania wykonano w ramach monitoringu operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych;
- Północny Kanał Obry do Kanału Dźwińskiego – punkt zlokalizowany poza obszarem powiatu grodziskiego, w miejscowości Błocko w powiecie wolsztyńskim (139,9 km), badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych;
- Dojca – punkt zlokalizowany poza obszarem powiatu grodziskiego, w miejscowości Ruchocki Młyn w powiecie wolsztyńskim (11,1 km), badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych;

Ocena stanu wód powierzchniowych

Na ocenę stanu wód składa się ocena stanu lub potencjału ekologicznego oraz ocena stanu chemicznego. Stan wód określany jest jako:

- dobry – jeśli stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako bardzo dobry (stan), maksymalny (potencjał) lub dobry, a jednocześnie stan chemiczny jest dobry;
- zły – w pozostałych przypadkach.

Stan ekologiczny – określany jest dla naturalnych jednolitych części wód, potencjał ekologiczny – określany jest dla sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód.

Stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako:

- bardzo dobry (stan) lub maksymalny (potencjał),
- dobry,
- umiarkowany,
- słaby,
- zły.

Na ocenę stanu/potencjału ekologicznego składa się:

- klasyfikacja elementów biologicznych, prowadzona w zakresie klas I–V,
- klasyfikacja elementów fizykochemicznych:
 - dla rzek w zakresie: klasa I, klasa II lub stan/potencjał poniżej dobrego,
 - dla jezior w zakresie: stan/potencjał dobry lub poniżej dobrego,
 - ocena wskaźników jakości wód z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) w zakresie: klasy I, II lub stanu/potencjału poniżej dobrego (dla rzek i jezior),
- klasyfikacja elementów hydromorfologicznych, prowadzona w zakresie klas I lub II.

Ocena stanu chemicznego wykonywana jest na podstawie analizy wyników badań wskaźników chemicznych z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Stan chemiczny klasyfikuje się jako dobry lub poniżej dobrego.

Jeśli JCW objęta jest monitoringiem obszarów chronionych należy sprawdzić spełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych i zweryfikować ocenę stanu wód.

Szczegółowe oceny stanu wód powierzchniowych są zamieszczone na stronie internetowej WIOŚ www.poznan.wios.gov.pl.

Ocena stanu wód płynących na terenie powiatu grodziskiego za 2014 rok

W JCW Kanał Grabarski stwierdzono dobry stan chemiczny. Ze względu na brak oceny potencjału ekologicznego nie przeprowadzono oceny stanu wód.

W JCW Północny Kanał Obry do Kanału Dźwińskiego stwierdzono dobry stan chemiczny. Ze względu na brak oceny potencjału ekologicznego nie przeprowadzono oceny stanu wód.

W JCW Dojca stwierdzono stan chemiczny poniżej stanu dobrego, w związku z tym stan wód określono jako zły. O ocenie stanu chemicznego zdecydowały przekroczenia wartości granicznych dla sumy benzo(g,h,i)peryleny i indeno(1,2,3-cd)pireny. Nie przeprowadzono oceny potencjału ekologicznego.

Poniżej przedstawiono ocenę stanu wód płynących na terenie powiatu grodziskiego za 2014 rok.

Nazwa ocenianej JCW	Kanał Grabarski	Północny Kanał Obry do Kanału Dźwińskiego	Dojca
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Kanał Grabarski - Goździchowo	Północny Kanał Obry - Błocko	Dojca - Ruchocki Młyn
Typ abiotyczny	16	0	17
Silnie zmieniona lub sztuczna jcw	TAK	TAK	TAK
Program monitoringu	MO	MO	MO
Klasa elementów biologicznych	nie badano	nie badano	nie badano
Klasa elementów hydromorfologicznych	nie badano	nie badano	nie badano
Klasa elementów fizykochemicznych	nie badano	nie badano	nie badano
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	II	II	nie badano
STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	nie oceniano	nie oceniano	nie oceniano
Czy jcw występuje na obszarze chronionym?	TAK	TAK	NIE
Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	nie badano	nie badano	nie badano
STAN CHEMICZNY	DOBRY	DOBRY	PSD
Weryfikacja stanu wód ze względu na ocenę spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	nie prowadzono	nie prowadzono	nie prowadzono
STAN WÓD	nie oceniano	nie oceniano	ZŁY

PSD – poniżej stanu dobrego

Potencjał ekologiczny JCW silnie zmienionej	
Potencjał ekologiczny JCW sztucznej	
Stan ekologiczny JCW naturalnej	

3.2.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie powiatu grodzkiego zlokalizowane są 2 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych:

- GZWP nr 144 *Dolina kopalna Wielkopolska* (zbiornik czwartorzędowy, zasobny w wodę, izolowany od powierzchni poziomem glin),
- GZWP nr 150 *Pradolina Warszawa-Berlin* (zbiornik czwartorzędowy o znaczeniu ponadregionalnym, równoleżnikowo przecinający obszar Wielkopolski ze wschodu na zachód. Zbiornik ten narażony jest na zanieczyszczenia antropogeniczne ze względu na brak izolacji poziomem nieprzepuszczalnym).

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) na terenie powiatu grodzkiego

GZWP	Nazwa zbiornika	Wiek utworów	Typ zbiornika	Średnia głębokość	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne
				m	tys. m ³ /d
144	Dolina kopalna Wielkopolska	Qk	porowy	60	480
150	Pradolina Warszawa-Berlin	Qp	porowy	25-30	456

Objaśnienia: Qp –zbiornik czwartorzędowy w pradolinie, Qk – utwory czwartorzędu w dolinach kopalnych

Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 18 jednolitych części wód podziemnych, w tym na obszarze powiatu grodziskiego 2 JCWPd o nr 61 i 72.

W roku 2014 badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu grodziskiego prowadzone były przez:

- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach monitoringu operacyjnego;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, który prowadzi monitoring wyłącznie na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w zakresie umożliwiającym ocenę wpływu związków azotu pochodzących z gospodarki rolnej na jakość wód podziemnych.

Wyniki monitoringu operacyjnego wód podziemnych

Badania prowadzono dwa razy w roku – wiosną i jesienią. W 2 punktach badawczych jakość wód mieściła się w granicach II klasy (wody dobrej jakości), a w jednym punkcie w granicach klasy III (wody zadowalającej jakości).

Ocena jakości wód podziemnych na terenie powiatu grodziskiego w roku 2014 /według PIG/

Nr otworu	Lokalizacja otworu	Wody	Stratygrafia	JCWPd	Klasa jakości wód	Wskaźniki decydujące o klasie jakości wód	Użytkowanie terenu
1283	Grodzisk Wielkopolski	W	Q	61	III	mangan, wapń, żelazo,	Zabudowa miejska, luźna
1287	Grodzisk Wielkopolski	W	Q	61	II	tlen, żelazo,	Grunty orne
2202	Łubnica gmina Wielichowo	W	Q	72	II	tlen, żelazo,	Zabudowa wiejska

Wody: W – wgłębne, G – gruntowe;

Stratygrafia: Q – czwartorzęd;

Klasa wód: I – wody o bardzo dobrej jakości, II – wody dobrej jakości, III – wody zadowalającej jakości; IV – wody niezadowalającej jakości, V – wody złej jakości.

Wyniki monitoringu wód podziemnych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych

Na obszarze powiatu zlokalizowany jest obszar szczególnie narażony na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych – obszar zlewni rzek Mogilnica i Kanał Grabarski (nr NVZ60006S).

Badania prowadzono w 2 studniach zlokalizowanych w miejscowościach: Rataje i Lubiechowo, ujmujących wody czwartorzędowe, podatne na zanieczyszczenia antropogeniczne. Wody w badanych punktach nie wykazały zagrożenia zanieczyszczeniem azotanami pochodzenia rolniczego.

Ocena jakości wód podziemnych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego na terenie powiatu grodziskiego w roku 2014 /według WIOŚ/

Obszar OSN	Ujęcie	Średnie stężenie azotanów /mg NO ₃ /l/	Wynik badań	Użytkowanie terenu
OSN w zlewni rzek Mogilnicy i Kanału Grabarskiego	Lubiechowo	<0,44	wody niewrażliwe na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (poniżej 40 mg NO ₃ /l)	Grunty orne i łąki, zabudowa wiejska
	Rataje	<0,44	wody niewrażliwe na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (poniżej 40 mg NO ₃ /l)	Grunty orne i łąki, zabudowa wiejska

3.3. MONITORING JAKOŚCI GLEBY I ZIEMI

Celem badań jakości gleby i ziemi jest śledzenie zmian różnych cech gleb użytkowanych rolniczo zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka, w szczególności dotyczy to właściwości chemicznych gleb.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich. Rozpoczęcie piątego cyklu badań zaplanowano na rok 2015; wyniki dostępne będą w roku 2018.

W ramach krajowej sieci, na którą składa się 216 punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie kraju, w Wielkopolsce wytypowano do badań 17 punktów. Na terenie powiatu grodziskiego nie wyznaczono punktów pomiarowych.

3.4. MONITORING HAŁASU

Monitoring hałasu ma na celu dostarczenie informacji niezbędnych dla potrzeb ochrony przed hałasem. Zadanie to realizowane jest poprzez instrumenty planowania przestrzennego oraz ochrony środowiska takie jak mapy akustyczne i programy ochrony przed hałasem, a także rozwiązania techniczne ukierunkowane na źródła lub minimalizujące ich oddziaływanie, np. ekrany akustyczne.

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonują obowiązkowo:

- starostowie – dla aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- zarządcy dróg, linii kolejowych, lotnisk, jeśli eksploatacja drogi, linii kolejowej lub lotniska może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje oceny stanu akustycznego środowiska na obszarach nieobjętych procesem opracowania map akustycznych.

Ze względu na powszechność występowania, zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne.

Przez teren powiatu grodziskiego przebiega droga krajowa nr 32 Gubinek – Stęszew oraz drogi wojewódzkie: nr 305 Bolewice – Wroniniec, nr 308 Nowy Tomyśl – Kunowo i nr 312 Rakoniewice – Czacz. Główny szlak kolejowy powiatu stanowi linia nr 357 Sulechów – Luboń k. Poznania.

W przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu L_{AeqD} w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu w porze nocy (L_{AeqN}) wynosi od 45 dB do 60 dB.

Jeżeli hałas przekraczający wartości dopuszczalne powstaje w związku z eksploatacją drogi lub linii kolejowej, zarządzający zobowiązany jest do podjęcia działań eliminujących stwierdzone przekroczenia. Nie przewiduje się natomiast wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Z tego powodu, jak również z uwagi na trudności w likwidacji konfliktów akustycznych, tak ważne jest uwzględnienie potrzeby zapewnienia komfortu akustycznego środowiska na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego.

W roku 2014 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu grodziskiego.

3.5. MONITORING PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Rok 2014 rozpoczął trzeci, trzyletni cykl badań poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku, prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz, w 135 (po 45 na rok) punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa, w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy,
- w pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Dla każdej z powyższych grup terenów wybiera się po 15 punktów, dla każdego roku kalendarzowego.

Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

Na terenie powiatu grodziskiego w roku 2014 nie prowadzono pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych.

W roku 2014, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Mimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku.

3.6. MONITORING GOSPODARKI ODPADAMI

Wojewódzką bazę danych, dotyczącą wytwarzania i gospodarowania odpadami wraz z rejestrem udzielanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz na zbieranie i przetwarzanie odpadów, prowadzi marszałek województwa.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania.

WIOŚ, w ramach monitoringu gospodarki odpadami, gromadzi informacje o:

- kompostowniach i sortowniach,
- biogazowniach,
- spalarniach,
- składowiskach z uwzględnieniem stopnia i sposobu ich zabezpieczenia.

Informacje te uzyskiwane są z ankiet wysyłanych do gmin oraz do podmiotów gospodarczych, weryfikowanych podczas kontroli.

Spalarnie, biogazownie

Na terenie powiatu nie ma spalarni odpadów ani biogazowni.

Kompostownie

W Wąbiewie (gmina Kamieniec) od września 2012 r. działa kontenerowa kompostownia odpadów, w której kompostowaniu poddano w 2014 r. 53242,72 Mg frakcji mokrej. Właścicielem i zarządzającym kompostownią odpadów w Wąbiewie jest Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjne Przemysław Olejnik.

Sortownie

W Wąbiewie (gmina Kamieniec) znajduje się sortownia zmieszanych odpadów budowlanych i komunalnych odpadów zbieranych selektywnie. Właścicielem i zarządzającym sortownią odpadów w Wąbiewie jest Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjne Przemysław Olejnik.

W 2014 r. poddano sortowaniu 8583,762 Mg odpadów; wysortowano:

- inne odpady z mechanicznej obróbki odpadów kod odpadu: 191212 w ilości 1315,81 Mg.
- odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów kod odpadu: 170101 w ilości 1675,302 Mg,
- gruz ceglany kod odpadu: 170102 w ilości 860,6 Mg,
- odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia kod odpadu: 170103 w ilości 831,3 Mg,
- gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 170503 kod odpadu: 170504 w ilości 25 Mg,
- zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglano, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 170106 kod odpadu: 170107 w ilości 1861,04 Mg,
- opakowania z tworzyw sztucznych kod odpadu: 150102 w ilości 1879,18 Mg,
- opakowania ze szkła 150107 w ilości 112,2 Mg
- opakowania z papieru i tektury kod odpadu: 150101 w ilości 23,33 Mg,

Składowiska odpadów

W 2014 r. na terenie powiatu grodzkiego w fazie eksploatacyjnej było jedno składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Goździn (gmina Rakoniewice).

W miejscowościach: Granowo (gmina Granowo), Łubnica (gmina Wielichowo), Śniaty (gmina Wielichowo), Czarna Wieś (gmina Grodzisk Wlkp.) znajdowały się cztery składowiska zamknięte; prace rekultywacyjne prowadzono tylko na składowisku w Czarnej Wsi, na pozostałych trzech prac rekultywacyjnych w roku 2014 nie rozpoczęto.

Wykaz składowisk w fazie eksploatacyjnej na terenie powiatu grodzkiego w roku 2014

Lp.	Gmina	Miejscowość	Ilość odpadów składowana w 2014 roku /Mg/	Powierzchnia całkowita składowiska ^{/1/} /ha/	Data uruchomienia	Posiadane decyzje ^{/2/}	Typ składowiska ^{/3/}
1	Rakoniewice	Goździn	1141,35	4,61	2001	1,2,3,4,6	IN

Objaśnienia:

- /1/ powierzchnia całkowita składowiska to powierzchnia całego terenu (budynki, drogi wewnętrzne, kwatery) należąca do zarządzającego składowiskiem;
- /2/ posiadane decyzje: **1** decyzja lokalizacyjna, **2** pozwolenie na budowę, **3** decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji, **4** pozwolenie na użytkowanie, **5** zezwolenie na odzysk lub unieszkodliwianie, **6** pozwolenie zintegrowane na składowanie odpadów z wyłączeniem odpadów obojętnych, o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25.000 ton;
- /3/ typ składowiska: **N** odpadów niebezpiecznych, **O** odpadów obojętnych, **IN** odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Wykaz zamkniętych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie powiatu grodzkiego

Lp.	Gmina	Miejscowość	Powierzchnia całkowita składowiska /ha/	Data uruchomienia	Data zaprzestania przyjmowania odpadów / data decyzji na zamknięcie	Rekultywacja
1.	Granowo	Granowo	9	1975	2007/2010	nie rozpoczęto prac rekultywacyjnych
2.	Wielichowo	Łubnica	1,8	1983	2007/2009	nie rozpoczęto prac rekultywacyjnych
3.	Wielichowo	Śniaty	1,5	1989	2007/2009	nie rozpoczęto prac rekultywacyjnych
4.	Grodzisk Wlkp.	Czarna Wieś	3,7	1992	2012/2013	w trakcie prac rekultywacyjnych

Zgodnie z art. 124.4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2013, poz. 21, z późn. zm.) zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany prowadzić monitoring składowiska odpadów w fazie przedeksploatacyjnej, eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej. Zakres, czas i częstotliwość oraz sposób i warunki prowadzenia monitoringu składowisk odpadów określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów.

Obowiązek prowadzenia monitoringu na czynnym składowisku określony jest w decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji/pozwoleniu zintegrowanym/zezwoleń na odzysk lub unieszkodliwianie, w przypadku składowisk zamkniętych w decyzji wyrażającej zgodę na zamknięcie i przeprowadzenie rekultywacji. Natomiast zgodnie z obowiązującą od 23 stycznia 2013 r. ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zarządzający składowiskiem odpadów istniejącym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jest obowiązany w terminie dwóch lat od dnia jej wejścia w życie (do 23.01.2015 r.) złożyć wniosek o wydanie decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, w której prowadzenie monitoringu określone będzie zarówno dla fazy eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej.

Zakres i częstotliwość badań monitoringowych w roku 2014 na składowiskach w fazie eksploatacyjnej i w fazie poeksploatacyjnej na terenie powiatu grodzkiego

Lp.	Lokalizacja składowiska	Badania	poziom i skład wód podziemnych	skład wód odciekowych	skład wód powierzchniowych	skład i emisja gazu składowiskowego	osiadanie składowiska	struktura i skład masy odpadów
1	Goździn	wymagane ¹	4 razy w roku	4 razy w roku	nie dotyczy	12 razy w roku	raz w roku	raz w roku
		wykonane ²	4 razy w roku	4 razy w roku	nie dotyczy	12 razy w roku	raz w roku	raz w roku
2	Granowo	wymagane ¹	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	brak pomiaru ³	brak pomiaru ⁴	nie dotyczy
3	Łubnica	wymagane ¹	2 razy w roku	nie dotyczy	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	nie dotyczy	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
4	Śniaty	wymagane ¹	2 razy w roku	nie dotyczy	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	nie dotyczy	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
5	Czarna Wieś	wymagane ¹	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy

Objaśnienia:

- 1- częstotliwość prowadzonych badań zgodnie z wydaną decyzją, w przypadku gdy badanie któregoś ze wskaźników nie jest wymagane decyzją wpisano nie dotyczy.
- 2 - częstotliwość prowadzonych badań zgodnie z informacjami zawartymi w przekazanych do WIOŚ raportach z monitoringu lokalnego na składowiskach w roku 2013.
- 3- brak pomiarów z powodu braku studni odgazowującej.
- 4- brak pomiarów z powodu braku reperów geodezyjnych.

3.7. PODSUMOWANIE

1. W wyniku oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A za wyjątkiem pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, dla których strefę zaliczono do klasy C. Ze względu na kryteria dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających klasyfikacji, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A.
Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. Natomiast przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie muszą one występować na całym obszarze strefy. Planowane na obszarze strefy przedsięwzięcia nie mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Jednocześnie na obszarze strefy powinny być prowadzone działania na rzecz utrzymania jakości powietrza lub jej poprawy.
Dla strefy wielkopolskiej Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotował Program Ochrony Powietrza w zakresie benzo(a)pirenu i pyłu PM10.
2. Badane w 2014 r. jednolite części wód Kanał Grabarski i Północny Kanał Obry do Kanału Dźwińskiego osiągnęły dobry stan chemiczny. Natomiast w JCW Dojca stwierdzono stan chemiczny poniżej dobrego, a tym samym zły stan wód.
Największy wpływ na jakość wód mają punktowe źródła zanieczyszczeń (wprowadzanie do wód niedostatecznie oczyszczonych lub nieoczyszczonych ścieków) oraz zanieczyszczenia obszarowe pochodzące głównie z rolnictwa. Inne ważne źródło zanieczyszczeń wód powierzchniowych stanowi także niedostateczna sanitacja wsi.
Należy dążyć do poprawy stanu wód w szczególności poprzez: uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewniach (budowa równoległe sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, odprowadzanie do wód wyłącznie ścieków oczyszczonych); stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych na terenach użytkowanych rolniczo, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.
3. Na obszarze powiatu położone są dwie JCWPd, badane przez PIIG, w wyniku badań stwierdzono w 2 badanych punktach wody dobrej jakości (II klasa), a w jednym punkcie wody zadowalającej jakości (III klasa).
Badania wód podziemnych na obszarze szczególnie narażonym na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, prowadzone na ujęciach w Ratajach i Lubiechowie nie wykazały zagrożenia zanieczyszczeniem azotanami pochodzenia rolniczego.
4. Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich, od roku 1995. Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2010. Na terenie powiatu grodziskiego nie wyznaczono punktów pomiarowych. Rozpoczęcie piątego cyklu badań planowane jest na rok 2015.
5. Degradacja klimatu akustycznego środowiska ma miejsce przede wszystkim w sąsiedztwie głównych tras komunikacji drogowej. Ze względu na trudności związane z eliminowaniem tego rodzaju konfliktów akustycznych, podstawowe znaczenie ma właściwa polityka w zakresie planowania przestrzennego. Problem ten dotyczy nie tylko decyzji podejmowanych w stosunku do obiektów będących źródłami hałasu, ale również lokalizowania projektowanej zabudowy i terenów wymagających komfortu akustycznego.
W roku 2014 WIOŚ nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu grodziskiego.
6. Rok 2014 rozpoczął trzeci, trzyletni cykl badań poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku. W roku 2014 nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pól

elektromagnetycznych na terenach dostępnych dla ludności na obszarze województwa wielkopolskiego.

7. Gospodarka odpadami:

- a) na terenie powiatu eksploatowano: jedną sortownię zmieszanych odpadów budowlanych i komunalnych odpadów zbieranych selektywnie, jedną kompostownię oraz jedno składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne,
- b) ilość odpadów poddanych sortowaniu w sortowni w Wąbiewie zwiększyła się w porównaniu do roku 2013,
- c) ilość odpadów poddanych kompostowaniu w kompostowni w Wąbiewie zwiększyła się w porównaniu do roku 2013,
- d) ilość składowanych odpadów na składowisku w Goździnie zwiększyła się w porównaniu do roku 2013; na składowisku składowane są tylko odpady z sortowni z Czempinia (sortownia odpadów w Piotrowie Pierwszym, której właścicielem i zarządzającym jest Tonsmeier SELEKT Spółka z o.o.),
- e) na terenie powiatu znajdują się cztery składowiska, które posiadają decyzje o wyrażeniu zgody na zamknięcie; na jednym składowisku rozpoczęto prace rekultywacyjne, a na trzech pozostałych rekultywacji nie rozpoczęto,
- f) na zamkniętym składowisku w Granowie nie prowadzono monitoringu w pełnym zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów, z powodów technicznych (brak studni odgazowującej i brak reperów geodezyjnych).

4. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W 2014 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu – Delegatura w Lesznie realizował zadania kontrolne określone w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz w „Ogólnych kierunkach działania IOS” ustalonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Podstawowym celem przeprowadzonych kontroli była poprawa bezpieczeństwa ludzi i środowiska, dlatego wybór podmiotów do kontroli dokonywany był w oparciu o analizę szeregu uwarunkowań i kryteriów, między innymi takich jak:

- ograniczenie uciążliwości dla środowiska instalacji, które mogą powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska, jako całości (instalacje IPPC),
- poprawa stanu gospodarki odpadami, poprzez kontrole składowisk odpadów oraz zmniejszenie strumienia odpadów kierowanych na składowiska,
- ochrona zasobów wód i poprawa gospodarki wodno-ściekowej, poprzez kontrole podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi oraz stosujących nawozy naturalne,
- ograniczenie emisji do powietrza ze źródeł energetycznych i technologicznych,
- ochrona środowiska przed hałasem,
- gospodarowanie zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym.

Zadania kontrolne realizowano w ramach działań planowych oraz pozaplanowych, w tym interwencyjnych, podejmowanych na wniosek obywateli, organów administracji publicznej i innych jednostek organizacyjnych.

Kontrolami objęto przedsiębiorców, jak i jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami oraz podmioty prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie.

Według stanu na dzień **31.12.2014 r.** w ewidencji Delegatury WIOŚ w Lesznie znajdowały się **160** podmiotów prowadzących działalność na terenie powiatu grodzkiego, co stanowi **10,7%** ogółu podmiotów zarejestrowanych w Delegaturze. W okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. skontrolowano **34** podmioty (**21,3 %** spośród podmiotów z powiatu), u których przeprowadzono **34** kontrole w zakresie: ochrony przed hałasem, ochrony powietrza, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, wywiązywania z obowiązków nałożonych w pozwoleniach zintegrowanych oraz innych pozwoleniach na korzystanie ze środowiska, ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową.

W trakcie kontroli stwierdzano naruszenia przepisów ochrony środowiska. Dotyczyły one m.in.:

- nieprzedłożenia do wiadomości Wielkopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska zgłoszenia zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- nieprawidłowości w zakresie zgłoszenia zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- braku pozwolenia wodnoprawnego,
- nieprzestrzegania warunków pozwoleń na korzystanie ze środowiska
- oddania do użytkowania instalacji kwalifikowanej jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko bez wymaganego poinformowania wioś o zamiarze oddania do użytkowania,
- eksploataowania instalacji wymagającej zgłoszenia bez wymaganego zgłoszenia,
- niezapewnienia ochrony wód przed zanieczyszczeniem w związku z wprowadzaniem do środowiska ścieków,
- gospodarowania odpadami z naruszeniem przepisów lub warunków pozwolenia na wytwarzanie odpadów lub zezwoleniami na przetwarzania odpadów lub zbieranie odpadów,
- nieprawidłowości w rolniczym stosowaniu komunalnych osadów ściekowych,
- niewłaściwego stanu technicznego instalacji chroniących środowisko,

- braku umowy z podmiotem uprawnionym do prowadzenia działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz braku dokumentów potwierdzających korzystanie z usług takiego podmiotu lub odbierania odpadów komunalnych,
- spalania na terenie zakładu odpadów, poza instalacjami i urządzeniami do tego przeznaczonymi,
- braku lub nieprawidłowości w prowadzeniu ewidencji i sprawozdawczości w zakresie wytwarzanych odpadów,
- braku wymaganej ewidencji lub nienaliczania lub nieprawidłowego naliczania opłat za korzystanie ze środowiska,
- niesporządzenia rocznego raportu do KOBiZE,
- nieprzeprowadzenia okresowych pomiarów emisji lub nieprawidłowości w zakresie prowadzenia pomiarów,
- nieprzedkładania właściwym organom okresowych wyników pomiarów lub niezachowania terminu ich przekazywania,
- niepoinformowania wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub poinformowania go niezgodnie z prawdą o zakresie wykonania zarządzenia pokontrolnego,
- brak pisemnej umowy na zbycie nawozów,
- brak pozytywnie zaopiniowanego przez OSCHR planu nawożenia lub nieprawidłowe jego sporządzenie,
- niedotrzymywanie dopuszczalnego poziomu hałasu,
- nieprzedkładanie lub nieprawidłowości w przedłożonym zbiorczym zestawieniu danych o rodzajach i ilości odpadów o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

W działaniach pokontrolnych w 2014 r. wobec naruszających przepisy ochrony środowiska zastosowano następujące sankcje:

- udzielono **10** pouczeń,
- wydano **20** zarządzeń pokontrolnych,
- nałożono **6** mandatów karny na łączną kwotę **2600 zł**,

uprawomocnieniu uległo **5** decyzji o karach pieniężnych łącznej wysokości **140,9 tys. zł** za wprowadzanie ścieków do środowiska z naruszeniem warunków pozwolenia wodnoprawnego oraz za zbieranie odpadów bez wymaganego zezwolenia.

Zestawienie liczbowe działań kontrolnych

Jednostka administracyjna	Liczba							Decyzje wymierzające kary	
	zakładów w ewidencji WIOŚ	kontroli	zarządzeń pokontrolnych	mandatów karnych	decyzji ustalających termin i wstrzymujących	wniosków o ukaranie do sądów	wniosków do organów ścigania	liczba	kwota /tys. zł/
Gmina Grodzisk Wlkp.	62	15	9	4	0	0	0	1	47,9
Gmina Granowo	18	5	2	0	0	1	0	0	0
Gmina Kamieniec	13	3	2	1	0	0	0	4	93
Gmina Rakoniewice	38	3	3	1	0	1	0	0	0
Gmina Wielichowo	29	8	4	0	0	0	0	0	0
Powiat grodziski	160	34	20	6	0	2	0	5	140,9

Zakłady, posiadające instalacje podlegające obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego (IPPC):

1. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. – Oddział w Zielonej Górze ul. Bohaterów Westerplatte 15, 65-035 Zielona Góra Odazotownia Grodzisk Snowidowo gm. Grodzisk Wlkp.
2. Zakład Produkcyjno-Handlowo-Uslugowy „CERBET” s.c. Daniel Kuczyński Barbara Kuczyńska, Wioska 30, 64-308 Jabłonna.
3. ZGKiM WiK w Rakoniewicach ul. Malinowa 1, 62-067 Rakoniewice - Składowisko Odpadów innych niż niebezpieczne w Goździnie.
4. MZK w Grodzisku, ul. Kościańska 32, 62-065 Grodzisk - Składowisko Odpadów innych niż niebezpieczne w Czarnej Wsi.
5. Ubojnia Drobiu Leszek, Jerzy Smolarek Sp. J. ul. Dębska 7, Wielichowo Wieś , 64-050 Wielichowo.
6. IKO Kompania Drobiarska Sp. z o. o . Augustowo 64-050 Wielichowo.
7. STORTEBOOM HAMROL Sp. z o. o. Kotowo 1, 62-066 Granowo.
8. De Heus Sp. z o.o. ul. Lotnicza 21 B, 99-100 Łęczycza; Wytwórni Pasz ul. Żwirowa 8, 62-065 Grodzisk Wlkp.
9. Diamant International Polska - Młyny Zbożowe Stanisława Grygiera" Sp. z o.o. ul. Bukowska 80, 62-065 Grodzisk Wlkp. Od dnia 09.10.2012 r. zmiana nazwy na: GoodMills POLSKA Grodzisk Wielkopolski Sp. z o. o. ul. Bukowska 80m, 62-065 Grodzisk Wlkp.
10. Smolarek Zbigniew Ferma Drobiu Wielichowo Wieś ul. Dębska 21, 64-050 Wielichowo.
11. Paweł Miesiąc, Borzysław 48,62-065 Grodzisk Wlkp.
12. Ferma Drobiu Krystyna Smolarek, ul. Grodziska 11,64-050 Wielichowo.
13. Ferma Drobiu w Trzciny Edyta Smolarek Wieś Pawłówko 5, 64-050 Wielichowo.
14. [Fermy Drobiu Woźniak Sp. z o.o. - Ferma Drobiu w Wiosce (Wioska 121, 62-067 Rakoniewice).
15. Ferma Drobiu, PPHU Cezary Sokołowski, ul. Wolsztyńska 68b, 62 – 068 Rostarzewo.
16. Fermy Drobiu Woźniak Sp. z o.o. - Ferma w Jabłonnej.
17. Specjalistyczne Gospodarstwo Rolne Ferma Drobiu Wachulak Karpicko ul. Lipowa 26, 64-200 Wolsztyn – Ferma Drobiu w m. Rostarzewo ul. Wolsztyńska (2 instalacje).
18. Gospodarstwo Rolne Roman Wojtkowiak Czarna Wieś 15, 62-065 Grodzisk Wlkp.
19. Ferma Drobiu Henryk Borkowski Barłożnia 10, 64-200 Wolsztyn, Ferma w Kąkolewie.
20. Henryk Borkowski Barłożnia 10, 64-200 Wolsztyn, Ferma Drobiu w Ruchocicach, 62-067 Rakoniewice.
21. Kinga i Gerard Karpisiak Dębienko, ul. Nowa 20, 62-060 Stęszew, Ferma Drobiu w m. Czarna Wieś.
22. Gospodarstwo Rolne Roman Wojtkowiak Czarna Wieś 15, 62-065 Grodzisk Wlkp. Ferma Drobiu w Kąkolewie, 62-065 Grodzisk Wlkp.
23. Ferma Drobiu Paweł Waligórski ul. Polna 2, 62-073 Ruchocice

Wszystkie jednostki posiadają wymagane prawem pozwolenia zintegrowane.

5. POWAŻNE AWARIE

W 2014 roku na terenie powiatu grodzickiego znajdował się jeden zakład zakwalifikowany do grupy Zakładów o Dużym Ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnych awarii (Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie Oddział w Zielonej Górze – Odazotownia Grodzisk w Snowidowie) oraz jeden zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii (ZZR) (AUTOBUTLEGAZ SZCZYGIEŁ Spółka Jawna w Rakoniewicach).

Jeden zakład (IKO Kompania Drobiarska Sp. z o.o. Augustowo) zaklasyfikowano do grupy pozostałych zakładów mogących spowodować poważne awarie, które ze względu na ilość substancji niebezpiecznej, jaka może znajdować się w zakładzie, nie klasyfikują się do grup ZZR

lub ZDR, ale z uwagi na rodzaj substancji, prowadzone procesy technologiczne lub usytuowanie instalacji, stanowią zagrożenie dla środowiska.

Rejestr nie obejmuje stacji paliw, które również mogą być potencjalnym miejscem wystąpienia poważnych awarii.

Zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

W roku 2014 na terenie powiatu grodzkiego nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii, ani poważne awarie.